

Avondrood

Over het boek

Auteur: Bes Ceyssens

Uitgeverij: Clavis

Jaar van uitgave: 2020

Over de maker

Bes Ceyssens is een 22-jarige schrijfster uit Houthalen. Gedreven door haar passie voor boeken, schreef ze van kinds af aan verhalen. Die deelde ze later op een schrijversplatform, waar ze steeds bijleerde.

Ondertussen heeft Bes Ceyssens haar debuut 'De laatste dans' bij uitgeverij Clavis uitgebracht in maart 2019. Al snel volgde er een tweede boek, 'Vruchteloos', dat door Clavis werd uitgebracht in april 2020.

(Bron: www.besceyssens.com)

1. VERHAAL

1.1 Samenvatting van het verhaal

Op de vlucht door de dood van zijn ouders komt Nathan Landrieu terecht in Parijs. Hij wordt opgevangen door Madame Rosella, de eigenares van een bordeel. Zij geeft hem een bed om te slapen, voldoende eten en tijd om terug op krachten te komen. In de jaren die volgen leidt zij Nathan op: eerst krijgt hij algemene les, zoals wiskunde, taal, etc. maar na een tijd leert ze hem de kunst van het verleiden, waarbij hij al zijn zintuigen moet gebruiken.

Alles wat Madame Rosella hem leerde, past hij vanaf dan toe tijdens zijn opdrachten waarbij hij informatie moet achterhalen met zijn charmes van adellijke lieden, bijvoorbeeld of ze voorstander zijn van de revolutionairen, of ze openstaan voor verleiding, etc.

Tijdens één van zijn opdrachten ontmoet hij Aurore Fournier, de blinde dochter van de adellijke Fourniers. En dan gebeurt wat nog nooit eerder gebeurde: hij wordt verliefd. Maar Aurore weet niets over zijn opdrachten. Wanneer Aurore met haar ouders wordt opgepakt wegens steun aan de revolutionairen, beslist hij om over te gaan tot actie en zich aan te sluiten bij La Nouvelle Aube. Nathan zet alles op alles om hen te bevrijden en slaagt er uiteindelijk ook in.

1.2 Personages

Nathan

Als jong kind ziet Nathan – vanuit de kleerkast waarin hij zich verstopte – hoe zijn ouders vermoord worden door leden van La Nouvelle Aube. Deze traumatische gebeurtenis blijft hem achtervolgen, hoewel hij de gebeurtenis zelf volledig verdrongen heeft en hij besluit zijn leven er niet door te laten bepalen. Hij bouwt zijn leven op met de hulp van Madame Rosella. Aanvankelijk vertrouwt hij haar en hij leert veel van haar, maar ze blijkt toch niet zo goedhartig te zijn als hij eerst dacht. Hij groeit op in het bordeel van Madame Rosella en de meisjes worden een beetje familie.

Nathan is erg goed in zijn werk (adellijke vrouwen verleiden om informatie te verkrijgen) en in het begin van het verhaal lijkt hij ook geen erg te hebben in wat hij doet. Zijn houding verandert naarmate het verhaal vordert: hij begint meer na te denken over de gevolgen van zijn acties wanneer één van zijn slachtoffers vermoord wordt. Hij gaat enkele keren te biecht bij zijn vriend Samuel en lijkt er toch meer en meer mee in te zitten. De volledige ommekeer komt er echter pas als hij Aurore leert kennen. Hij realiseert zich dat de revolutionairen door zijn werk misschien wel informatie kunnen verkrijgen over Aurore en haar familie en op die manier zouden ze in gevaar komen. De confrontaties met La Nouvelle Aube zijn voor hem een trigger om op zoek te gaan naar zijn verleden en naar zijn ouderlijke huis terug te keren. Pas daar herinnert hij zich wat er gebeurd is. Vrij kort daarna stopt hij met zijn verleiderswerk en gaat hij weg uit het bordeel.

- Hoe zou je Nathan beschrijven in een aantal woorden?
- Vind je hem een sympathiek personage? Waarom (niet)?
- Begrijp je het dat Nathan aanvankelijk zijn verleden wil vergeten? Waarom (niet)?
- Wat vind je ervan dat Nathan bijna zijn leven riskeert om Aurore en haar familie te redden?
- Begrijp je zijn keuze om van het bordeel weg te gaan?

Aurore

Aurore is de blinde dochter van de adellijke familie Fournier. Haar titel en familienaam is ze echter liever kwijt dan rijk: het geeft haar het gevoel dat ze met de rem op moet leven, dat ze niet vrijuit kan praten, dat ze zich altijd correct moet gedragen, etc. Liever dan dat zou ze vrijuit willen praten en dat doet ze ook wanneer Nathan – onder het mom van een juwelenverkoper – bij haar thuis komt: zonder een blad voor de mond te nemen zegt ze openlijk dat haar familie voor de revolutionairen is. Door haar visuele beperking is ze afhankelijk van haar omgeving en dat frustriert haar. Bij Nathan voelt ze zich goed en ze geniet er van hoe Nathan de wereld rondom haar beschrijft en met haar omgaat. Ze speelt piano en heeft hier talent voor. Het is een pittige jongedame die zegt waarop het staat en altijd een gepaste reactie klaar heeft.

- Vind je Aurore een sympathiek personage? Waarom (niet)?
- Wat vind je ervan dat zij – in tegenstelling tot andere mensen van adel – geen blad voor de mond neemt en vrijuit spreekt over hun politieke voorkeur?
- Hoe staat zij tegenover haar beperking? Hoe merk je dat?
- Hoe staat zij tegenover haar adellijke familie/titel? Hoe merk je dat?

Madame Rosella

Madame Rosella leren we kennen als een flamboyante dame, met roodgekleurde haren en dito lippen, die de touwtjes in haar bordeel stevig in handen houdt. Aanvankelijk krijgen we het idee dat ze een sympathieke, altruïstische vrouw is, aangezien ze Nathan gratis in huis neemt en hem onderdak, eten, ... geeft. Toch merken we aan kleine details en gebeurtenissen dat ze niet zo onbaatzuchtig is als eerst gedacht. Ze heeft altijd goed gezorgd voor Nathan, maar ze heeft hem ook nodig. Op twee momenten in het boek wordt het vertrouwen van Nathan in Madame Rosella geschonden. (1) Nathan is nog erg jong als hij in het bordeel aankomt maar na een tijdje heeft hij toch een vast speelkameraadje dat hij in vertrouwen neemt over zijn privésituatie en zijn overleden ouders. Hierover eerlijk zijn is niet makkelijk voor Nathan, maar toch doet hij het. Een paar dagen nadien lijkt het alsof iedereen in zijn buurt op de hoogte is, waardoor hij zijn speelkameraadje niet meer vertrouwt. In werkelijkheid is het Madame Rosella die zijn vriendje heeft betaald om haar de waarheid te komen vertellen eenmaal hij die zelf wist. (2) Eenmaal het Nathan gelukt is om – vrij snel zelfs – lid te worden van La Nouvelle Aube, gaat hij dagelijks naar de vergaderingen maar telkens wordt hij zo gefrustreerd omdat ze enkel over onbenullige zaken spreken, hij komt niets te weten. Ook hier is de realiteit vrij pijnlijk: de leden van La Nouvelle Aube zijn op de hoogte van de echte identiteit van Nathan door dat Madame Rosella hem verklikt heeft. In ieder geval is zij dus geen katje om zonder handschoenen aan te pakken. Ze is dominant en deinst er niet voor terug om goed tegen de schenen te schoppen als iets niet loopt zoals zij het wil. Denk maar aan het stuk waarin ze Nathan wil straffen omdat hij een beslissing had genomen zonder eerst haar te bevragen: ze bindt hem in een kamer achter haar bureau vast op een houten tafel, doet een doek over zijn hoofd en giet emmers water in zijn gezicht tot hij het bijna niet meer uithoudt.

- Hoe zou je Madame Rosella in een aantal woorden omschrijven?
- Is jouw mening over haar veranderd tijdens het verhaal?
- Wat vind je ervan dat ze Nathan heeft verklikt bij La Nouvelle Aube?

Samuel en Léonie

Hoewel Samuel en Léonie twee totaal verschillende types zijn en Nathan hen op een heel andere manier leert kennen, bespreken we hen toch samen aangezien ze allebei goede vrienden van Nathan zijn en hij een goede klik heeft met hen.

Samuel is priester. Nathan leerde Samuel kennen doordat hij regelmatig op biecht ging. Na een tijdje begonnen de twee ook buiten de biecht met elkaar te praten en ze werden goede vrienden. Hoewel Samuel heel wat geheimen van Nathan kent, veroordeelt hij hem niet maar brengt hem rust. Samuel is de eerste echte vriend van Nathan, iemand die hij echt kan vertrouwen.

Léonie, die vrijwillig als prostituee is gaan werken, is voor Nathan altijd een beetje speciaal geweest: hij heeft een goede band met haar en zou haar – meer dan de andere dames – verdedigen als het moet. Hij organiseert ook een verjaardagsfeest voor haar.

Op dat feestje leren Samuel en Léonie elkaar kennen. Wat Nathan al had gedacht, klopt: de twee hebben een goede klik. De diepgang van hun vriendschap wordt pas echt duidelijk als Nathan serieus in de problemen zit nadat hij probeerde te infiltreren in La Nouvelle Aube en hij wordt vastgehouden in een kelder. Samuel en Léonie bedenken samen een plan om hem te bevrijden.

- Hoe zou je de vriendschap tussen Nathan en Samuel omschrijven? En tussen Nathan en Léonie?
- Vind je hen sympathieke personages? Waarom (niet)?
- Had je verwacht dat Samuel en Léonie zouden samenwerken om Nathan vrij te krijgen? Waarom (niet)?
- Vind je het realistisch dat Samuel en Léonie, via Nathan, ook bevriend worden? Waarom (niet)?

1.3 Structuur

Het boek bestaat uit 17 hoofdstukken, die telkens getiteld zijn met een verwijzing naar de inhoud van het hoofdstuk. Op die manier krijgen we bij de start van een nieuw hoofdstuk altijd al een beetje een idee waarover het zou kunnen gaan. Ook krijgen we een proloog, waarin heel kort de beginsituatie van het hoofdpersonage Nathan wordt geschetst: een dakloze jongen die op de vlucht is moeten slaan, hij heeft de voorbije weken gerend, gewandeld, gestrompeld, ... en moet elke avond een slaapplek voor de nacht zoeken totdat hij bij een herenhuis komt en daar wordt binnen gelaten. Dit speelt zich af in 1788; het eerste hoofdstuk begint in 1797, negen jaar later dus.

- Vond je het interessant om telkens de titel van een hoofdstuk te lezen en na te denken wat er zou gebeuren? Waarom (niet)?
- Vind je de proloog waardevol in het boek? Waarom (niet)?

1.4 Vertelperspectief

Het verhaal wordt verteld door een alleswetende verteller: de verteller is met andere woorden op de hoogte van alle gebeurtenissen en beschrijft alles zoals het gebeurt. Dit vertelperspectief zorgt er enerzijds voor dat we van geen enkel personage de volledige gedachtegang of gevoelswereld leren kennen. Anderzijds zorgt het er wel voor dat het boek goed vooruitgaat. Naar het einde van het verhaal zijn er enkele passages waarbij de verteller opeens een ik-verteller wordt: Aurore. Die stukken staan in het cursief gedrukt, dus het is vrij gemakkelijk om ze te herkennen en direct door te hebben dat er iets 'anders is'. Door dit vertelperspectief krijgen we wel een zeer goede inkijk in de gevoelens, gedachten en ideeën van Aurore en kunnen we erg goed meeleven met het personage en wat er in haar omgaat op die momenten.

- Welke persoon vertelt het verhaal?
- Vind je het leuk om het verhaal via een alleswetende verteller te lezen? Waarom (niet)?

- Is er soms ook een andere verteller? Wie?
- Wat vind je ervan dat sommige stukken worden verteld vanuit Aurore?
- Mocht jij de auteur van het boek zijn, zou jij deze keuze ook gemaakt hebben? Waarom (niet)?

1.5 Stijl

De auteur heeft gekozen voor een vrij eenvoudig taalgebruik, ook de zinsstructuren zijn niet moeilijk. Er is nauwelijks of geen beeldspraak gebruikt. Daardoor leest het boek bijzonder vlot en lees je het in 1-2-3 uit. De focus in het boek ligt dus wel degelijk op de acties en gebeurtenissen, en niet zozeer op gedetailleerde beschrijvingen.

- Vind je het een moeilijk boek om te lezen qua woordenschat en zinsstructuur? Waarom (niet)?
- Vind je het aangenaam om een boek met een eenvoudige stijl te lezen, of verkies je liever een boek met gedetailleerde beschrijvingen, stijlfiguren, beeldspraak, ...?
- Vind je dat het boek vlot leest? Waarom (niet)?

1.6 Titel en cover

Op pagina 101 krijgen we een verwijzing naar de titel 'Avondrood' en krijgen we ook wat meer uitleg: "Ik ben als het avondrood, bedacht Nathan, geklemd tussen de dagen bij de adel en de heimelijke nachten in het bordeel. Overal een beetje, maar nergens helemaal thuis." De titel verwijst dus naar de overgangsfase van de dag naar de nacht, tussen licht en donker, een fase die noch echt tot de dag behoort en noch tot de nacht. Dat 'avondrood' beschrijft voor Nathan perfect zijn gevoel: hoewel hij heel vaak in aanraking komt met mensen van adel, is hij absoluut niet één van hen, maar in het bordeel hoort hij er ook niet echt bij omdat hij zo vaak buitenshuis op pad is en niet deelneemt aan de 'normale' activiteiten in het bordeel.

Op de cover van het boek zien we een gemaskerde man. Er worden niet veel kleuren gebruikt, enkel zwart en rood, waardoor de cover best mysterieus overkomt. Daarnaast heeft de combinatie van deze kleuren ook een erotische symboliek, wat direct verwijst naar het leven van het hoofdpersonage. Hoewel de cover vrij sober is, verwijst hij toch op een directe en duidelijke manier naar het verhaal.

- Waarom heeft de auteur 'Avondrood' als titel van het boek gekozen? Leg uit.
- Vind jij dit een passende titel voor het boek? Waarom (niet)?
- Welke titel zou jij gekozen hebben, mocht je auteur van het boek zijn?
- Wat vind je van de weinige variatie in kleuren in de cover?
- Vind je de cover mooi? Vind je de cover passend?
- Zou je een andere cover beter vinden? Waarom (niet)?

2. VERWERKING

2.1 De Franse Revolutie

Het volledige verhaal speelt zich af tijdens de Franse Revolutie; ook de opdrachten die Nathan uitvoert zijn bedoeld om politieke informatie in te winnen. Hoewel in het verhaal niet dieper wordt ingegaan op de Franse revolutie en het verloop en de context ervan, is het toch belangrijk om een beperkte achtergrondkennis hiervan te hebben om het verhaal beter te begrijpen en te kunnen situeren.

De Franse Revolutie is gestart op 14 juli 1789 met een poging om de absolute monarchie – waarbij een koning over het land regeert – omver te gooien en een republiek van het land te maken. Ook de macht en de privileges van de adel en de geestelijken werden door deze revolutie serieus teruggeschroefd. De eerste acties en gevechten vonden plaats in Parijs, o.a. de Bastille werd bestormd maar ook het Tuilerieënpaleis, Parijse vrouwen marcheerden ook naar Versailles om brood te vragen, etc. Het volk wilde gelijkheid. Het was een zeer bloederige tien jaar durende periode, die ook in andere Franse steden navolging kreeg, en zelfs internationaal blijvende veranderingen

teweeg heeft gebracht. De nieuwe principes werden “Liberté, égalité, fraternité” (vrijheid, gelijkheid, broederschap), een slogan die je ook nu nog op veel Franse gebouwen kan lezen.

In het verhaal lezen we over de beweging ‘La Nouvelle Aube’, een vereniging van adellijke lieden die zich verzamelden om tegen de revolutionairen – die dus voor de revolutie en voor het terugschroeven van de bevoorrechte adel zijn – te strijden. Toch even voor de duidelijkheid: ‘La Nouvelle Aube’ was geen echt bestaande vereniging, dit is fictie. We merken in het boek ook erg goed hoe geheimzinnig hierover wordt gedaan, of je nu aanhanger bent van de revolutionairen of van La Nouvelle Aube: je loopt hier maar beter niet mee te koop. Dit duidt natuurlijk ook op de zeer vijandige en agressieve sfeer die er in deze periode in Frankrijk heerste: laat niet in je kaarten kijken, want het kan je leven betekenen.

Tip! Het kan interessant zijn om de bespreking van het boek te starten met wat informatie over de Franse Revolutie. Er wordt in het boek niet diep ingegaan op dit thema, dus het is niet nodig om dit tot in detail te bespreken. Misschien hebben de juryleden niet veel kennis over dit thema, maar aan de hand van concrete vragen over het boek zijn ze zeker in staat om de basis te ontdekken.

- In welke historische periode speelt het verhaal zich af? In welke eeuw / welk jaar is dit?
- Vind je het interessant om een boek te lezen dat zich afspeelt tijdens de Franse Revolutie? Waarom (niet)?
- Vind je dat je voldoende informatie over de Franse Revolutie hebt gekregen in het boek, of had je graag wat meer details gekregen? Waarom?
- Welke twee partijen strijden tegenover elkaar in de Franse Revolutie? Hoe heten deze partijen? Waarvoor strijden ze?

3. VERDER LEZEN

- Eeuwige / Guido Eekhaut (Clavis, 2020)
-

Juryleden kunnen online op de boeken reageren. Ga naar www.deleesjury.be, klik op ‘Lezen’ en dan op de juiste leeftijdsgroep en het boek in kwestie.